

Správa o činnosti Názvoslovnej komisie Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky a sekretariátu Názvoslovnej komisie Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky v roku 2012

Práca Názvoslovnej komisie Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky (NK) a sekretariátu NK sa v roku 2012 vykonávala v súlade s rezolúciami konferencií OSN o štandardizácii geografického názvoslovia a so závermi zo zasadnutí lingvisticko-geografickej regionálnej skupiny OSN Východná, stredná a juhovýchodná Európa, v ktorej je Slovensko členom spolu s Albánskom, Bosnou a Hercegovinou, Bulharskom, Cyprom, Českom, Čiernou Horou, Gréckom, Chorvátskom, Macedónskom, Maďarskom, Poľskom, Slovinskom, Srbskom, Tureckom a Ukrajinou.

Činnosť NK vychádzala z Konceptie rozvoja štandardizácie geografického názvoslovia v Slovenskej republike na roky 2011 – 2015 č. PP-8801/2011-1156 z 21. 12. 2011 a z Plánu činnosti NK a sekretariátu NK na rok 2012 č. PP-3265/2012/301 z 5. júna 2012, ktorý sa podľa jednotlivých okruhov plnil takto:

O 84.11.11.6 MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

1. EuroGeoNames

Vzhľadom na to, že v r. 2012 neboli v rámci rezortu harmonizované podmienky na pripojenie k projektu EuroGeoNames, na úlohe sa nepracovalo.

2. Lingvisticko-geografická regionálna skupina OSN Východná, stredná a juhovýchodná Európa

Tajomníčka NK sa zúčastnila na spojenom rokovaní pracovnej skupiny UNGEGN pre exonymá a pracovnej skupiny UNGEGN pre latinizáciu v Poľsku v Gdansku. Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky (ÚGKK SR) zabezpečil preklad a publikovanie propagačného materiálu o aktivitách skupiny expertov OSN pre geografické názvoslovie, ktorý je zverejnený na

<http://www.skgeodesy.sk/files/slovensky/ugkk/geodezia-kartografia/standardizacia-geografickeho-nazvoslovia/dokumenty-k-cinnosti/PropagaAnA-materiAl.pdf>.

Nadalej sa využívali materiály z konferencií OSN, zasadnutí skupiny expertov a regionálnej skupiny. Materiály sú zverejnené na <http://unstats.un.org/unsd/geoinfo/ungegn/default.html>.

Na úlohe sa odpracovalo **110 SH**. Úloha sa splnila.

3. Newsletter

V roku 2012 sa nepripravil príspevok do Newsletteru.

M 71.12.34.36.1 ŠTANDARDIZÁCIA GEOGRAFICKÝCH NÁZVOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

I. ZISŤOVANIE, POSUDZOVANIE, SCHVAĽOVANIE GEOGRAFICKÝCH NÁZVOV

1. Štandardizácia a reštandardizácia názvov

Sekretariát sa zaoberal návrhmi doteraz neštandardizovaných názvov zo ZM 10 na štandardizáciu a návrhom nevyhovujúcich názvov na preštandardizovanie. Po vecnom a gramatickom preskúmaní sa pripravili pracovné zoznamy názvov, ktoré sa po posúdení prerokovali v 1. sekcii NK.

Na úlohe sa odpracovalo **550 SH**. Úloha sa splnila.

II. NÁZVOSLOVNÉ PUBLIKÁCIE

2. Názvoslovné informácie č. 50

Sekretariát zhromaždil materiály do publikácie Názvoslovné informácie č. 50, zostavil príspevky a vykonal redakčnú úpravu pred tlačou.

Na úlohe sa odpracovalo **70 SH**. Úloha sa splnila.

3. Názvoslovné informácie č. 51

Sekretariát zhromaždil materiály do publikácie Názvoslovné informácie č. 51, zostavil príspevky a vykonal redakčnú úpravu pred tlačou.

Na úlohe sa odpracovalo **70 SH**. Úloha sa splnila.

4. Zásady používania slovenských geografických názvov v cudzojazyčných textoch

Vykonal sa záverečné úpravy zásad pred vydaním.

Publikácia sa predáva prostredníctvom mapovej služby a je zverejnená aj na:

<http://www.skgeodesy.sk/files/slovensky/ugkk/geodezia-kartografia/standardizacia-geografickeho-nazvoslovia/dokumenty-k-cinnosti/ZAsady.pdf>.

Na úlohe sa odpracovalo **65 SH**. Úloha sa splnila.

5. Smernice na štandardizáciu geografického názvoslovia

Začalo sa s prácami na aktualizácii smernice, posudzoval sa súčasný stav smernice.

Na úlohe sa odpracovalo **45 SH**. Časť úlohy sa splnila.

IV. OSTATNÉ ÚLOHY

6. Informačná činnosť

Počas celého roka sekretariát poskytoval informácie v oblasti geografického názvoslovía písomne, osobne a telefonicky (redakcie časopisov, prekladatelia).

Na úlohe sa odpracovalo **15 SH**. Úloha sa splnila.

7. Vybavovanie agendy sekretariátu

Sekretariát pripravil materiály na rokovanie pléna, 1. sekcie NK, zorganizoval zasadanie pléna NK a zasadanie 1. sekcie NK.

Na úlohe sa odpracovalo **30 SH**. Úloha sa splnila.

8. Publikačná činnosť

V roku 2012 členovia komisie pripravili tieto príspevky:

FIČOR, Dušan: Cudzojazyčné exonymá slovenských endonym. In: Prednáška na vedeckom seminári Jazyková kultúra a terminológia pri príležitosti životného jubilea PaedDr. Mateja Považaja, CSc.27.9.2012 v Bratislave.

HORŇANSKÝ, Imrich: Projekt EuroGeoNames a jedna poznámka k výslovnosti slovenských geografických názvov. In: Kultúra slova, Bratislava, ročník 46, 2012, č.2, s. 85-92.

HORŇANSKÝ, Imrich: Štandardizácia geografických názvov a slovotvorný model typu Bučie/Búčie. In: Prednáška na vedeckom seminári Jazyková kultúra a terminológia pri príležitosti životného jubilea PaedDr. Mateja Považaja, CSc.27.9.2012 v Bratislave.

KOVÁČOVÁ, Mária – MIKLUŠOVÁ, Eva: *Matej Považaj a geografické názvy*. In: Prednáška na vedeckom seminári Jazyková kultúra a terminológia pri príležitosti životného jubilea PaedDr. Mateja Považaja, CSc.27.9.2012 v Bratislave.

POVAŽAJ, Matej: *Rázsochy*. In: Kultúra slova, 2012, roč. 46, č. 5, s. 276 – 279. ISSN 0023-5202.

POVAŽAJ, Matej: *O názvoch Transylvánie, Transylvánska kotlina, resp. Transilvania, Transilvánska kotlina*. In: Kultúra slova, 2012, roč. 46, č. 6, s. 343 – 348. ISSN 0023-5202.

POVAŽAJ, Matej: Maldivy, nie Maledivy. In: Slovenčina na slovíčko, Slovenský rozhlas 2. 1. 2012. Dostupné na internete: www.rozhlas.sk.

POVAŽAJ, Matej: Pezinok – z Pezinka, nie z Pezinoku. In: Slovenčina na slovíčko, Slovenský rozhlas 17. 1. 2012. Dostupné na internete: www.rozhlas.sk.

POVAŽAJ, Matej: Pravopis názvu trnavský región. In: Slovenčina na slovíčko, Slovenský rozhlas 26. 1. 2012. Dostupné na internete: www.rozhlas.sk.

POVAŽAJ, Matej: Malé Zlievce – v Malých Zlievcach. In: Slovenčina na slovíčko, Slovenský rozhlas 13. 2. 2012. Dostupné na internete: www.rozhlas.sk.

POVAŽAJ, Matej: V Kórei, nie v Kórey ani v Kórej. In: Slovenčina na slovíčko, Slovenský rozhlas 3. 4. 2012. Dostupné na internete: www.rozhlas.sk.

POVAŽAJ, Matej: Veča – večiansky, nie večanský. In: Slovenčina na slovíčko, Slovenský rozhlas 4. 5. 2012. Dostupné na internete: www.rozhlas.sk.

POVAŽAJ, Matej: Svätá Anna – svätoanenský. In: Slovenčina na slovíčko, Slovenský rozhlas 16. 5. 2012. Dostupné na internete: www.rozhlas.sk.

POVAŽAJ, Matej: Česká republika je Česko. In: Slovenčina na slovíčko, Slovenský rozhlas 7. 8. 2012. Dostupné na internete: www.rozhlas.sk.

POVAŽAJ, Matej: Donovaly – z Donovál, na Donovaloch. In: Slovenčina na slovíčko, Slovenský rozhlas 20. 8. 2012. Dostupné na internete: www.rozhlas.sk.

POVAŽAJ, Matej: Zemplínska šírava. In: Slovenčina na slovíčko, Slovenský rozhlas 12. 9. 2012. Dostupné na internete: www.rozhlas.sk.

POVAŽAJ, Matej: Vyhne – z Vyhní, vo Vyhniach. In: Slovenčina na slovíčko, Slovenský rozhlas 17. 10. 2012. Dostupné na internete: www.rozhlas.sk.

POVAŽAJ, Matej: Sobotišťe – sobotištský. In: Slovenčina na slovíčko, Slovenský rozhlas 8. 11. 2012. Dostupné na internete: www.rozhlas.sk.

POVAŽAJ, Matej: Rázsochy, nie Rásochy. In: Slovenčina na slovíčko, Slovenský rozhlas 19. 11. 2012. Dostupné na internete: www.rozhlas.sk.

POVAŽAJ, Matej: Krompachy, Spišské Vlchy – z Krompách, zo Spišských Vlách. In: Slovenčina na slovíčko, Slovenský rozhlas 28. 11. 2012. Dostupné na internete: www.rozhlas.sk.

9. Iné práce pre ÚGKK SR a GKÚ

Pripomienky k zákonu, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 215/1995 Z. z. o geodézii a kartografii v znení neskorších predpisov.

Na úlohe sa odpracovalo **7,5 SH**. Úloha sa splnila.

M 71.12.34.36.21 TVORBA A SPRAVOVANIE DATABÁZY GEOGRAFICKÝCH NÁZVOV Z ÚZEMIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

1. Báza údajov názvov geografických objektov z územia Slovenskej republiky

V roku 2012 sa editovali údaje a aktualizovala sa databáza. V rámci úlohy sa vykonala kontrola a úprava údajov databázy, kontrola správnosti geografických názvov podľa súčasnej úrovne poznania, ich aktualizácia a lokalizácia podľa zvolených kritérií. Z databázy sa urobil výber nevyhovujúcich názvov na preštandardizovanie. Dopĺňali sa ďalšie atribúty k názvom (variantné názvy) a vykonala sa príprava na zladenie štruktúry databázy s požiadavkami projektu EuroGeoNames a INSPIRE.

Vykonala sa príprava názvov z katastrálnych máp na začlenenie do Bázy údajov názvov geografických objektov z územia Slovenskej republiky – začalo sa s prípravou zoznamov odlišných názvov v katastrálnych mapách oproti názvom v databáze.

Na úlohe sa odpracovalo **2 867 SH**. Úloha sa splnila.

M 71.12.34.36.12 ŠTANDARDIZÁCIA GEOGRAFICKÝCH NÁZVOV OBJEKTOV LEŽIACICH MIMO ÚZEMIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

1. Štandardizácia názvov geografických objektov ležiacich mimo územia Slovenskej republiky

Sekretariát NK pripravil zoznam zmien názvov geografických objektov z územia mimo SR na prerokovanie v 2. sekcii NK.

Na úlohe sa odpracovalo **65 SH**. Úloha sa splnila.

SCHÔDZKOVÁ ČINNOSŤ

Plenárne zasadnutie NK sa uskutočnilo 29. marca 2012.

Zasadnutie 1. sekcii NK sa v roku 2012 uskutočnilo 28. júna 2012. Na zasadnutí sa prerokovali návrhy názvov z databázy geografického názvoslovia na štandardizáciu a preštandardizovanie.

Okrem uvedených zasadnutí zástupca ÚGKK SR, predseda NK a pracovníčky sekretariátu operatívne riešili konkrétne názvoslovné problémy.

Spracovala: M. Kováčová 30. 4. 2013

Schválil: M. Považaj